

มคอ. ๓ รายละเอียดรายวิชา
Course Specification

รหัสวิชา ๐๑๑๑๓๑๑ การใช้ภาษาไทย
(Art Thai Language Usage)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาด้านศิลป สาขาวิชาภาษาไทย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร่วมกับคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

๐๑๑๑๓๑๑ การใช้ภาษาไทย

๓(๒-๒-๕)

Art Thai Language Usage

บุรพวิชา : (ถ้ามี) -

ควบคู่ : (ถ้ามี) -

หลักการใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อความหมายให้สัมฤทธิ์ผล วิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษา ถ้อยคำสำนวนไทย การใช้ภาษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิเคราะห์ปัญหาและการแก้ปัญหาการใช้ภาษาไทย

Principles of using language for effective communication; analysis of strategies in language use, phrases and Thai idioms

๒. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☒ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

๓. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

ผศ.ดร.ประภัสสร ภัทรนาวิก

๔. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

๒๕๖๘/ ภาคเรียนที่ ๒/ กศ.บ. ภาษาไทย ชั้นปีที่ ๓

๕. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

๖. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๘

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา : เพื่อให้ผู้เรียน

๑.๑ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายถึงการใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อความหมายให้สัมฤทธิ์ผล

๑.๒ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษา ถ้อยคำ สำนวนไทย ได้

๑.๓ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาและการแก้ปัญหาการใช้ภาษาไทยได้

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพิ่มพัฒนาความรู้และประสบการณ์ด้านการใช้ภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น

หมวดที่ ๓ ลักษณะการดำเนินการ

๑. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
๓๐ X ๑๕ สัปดาห์	๓๐ X ๑๕ สัปดาห์	๗๕ X ๑๕ สัปดาห์

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๒. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒.๑ จัดให้นิสิตสามารถเข้าพบได้สัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง สามารถติดต่อได้ทางโทรศัพท์ Line

หมวดที่ ๔ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง บรรยาย	จำนวน ชั่วโมง ปฏิบัติ	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑	๑. รายละเอียดของรายวิชา ๑.๑ ข้อมูลทั่วไป ๑.๒ จุดมุ่งหมายและ วัตถุประสงค์ ๑.๓ ลักษณะและการเนิการ - คำอธิบายรายวิชา - จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาค การศึกษา ๑.๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของ นิสิต ๑.๕ แผนการสอนและการ ประเมิน	๒	๒	<u>กิจกรรมการเรียนรู้</u> ๑. ผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนรับทราบ เกี่ยวกับประมวลวิชาและ กิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนการ สอน ๒. ผู้สอนให้ผู้เรียนพิจารณาและ แสดงความคิดเห็นและซักถามใน ประเด็นที่สนใจเกี่ยวกับประมวล วิชาและแผนการสอน ๓. ผู้สอนจัดกิจกรรม ประกอบการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยการแบ่งกลุ่ม มีกิจกรรมการ ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการใช้ ภาษาไทย	ประภัสสร ภัทรนาวิก

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง บรรยาย	จำนวน ชั่วโมง ปฏิบัติ	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
				<u>สื่อและอุปกรณ์</u> ๑. มคอ.๓ รายละเอียดรายวิชา ๒. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ๓. กิจกรรมประกอบในชั้นเรียน	
๒-๔	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ หลักการใช้ภาษาไทย ๒. การใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อ ความหมายให้สัมฤทธิ์ผล เช่น ความรู้พื้นฐานเรื่องการใช้ถ้อยคำ ความหมายของคำ ประโยค ฯลฯ	๖	๖	<u>กิจกรรมการเรียนรู้</u> ๑. ผู้สอนบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lectures) ๒. อภิปราย (Discussion) ๓. วิเคราะห์เรื่องการใช้ภาษา ๔. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น <u>สื่อและอุปกรณ์</u> ๑. เอกสารประกอบการสอน ๒. ตัวอย่างการใช้ภาษา ๓. กิจกรรมประกอบในชั้นเรียน	ประภัสสร ภัทรนาวิก
๕-๘	๑. กลวิธีการใช้ภาษา ถ้อยคำ ๑.๑ กลวิธีการใช้ถ้อยคำ จำแนกตามหน้าที่ : คำนาม คำ สรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำอุทาน คำบอก กำหนด คำบอกจำนวน คำเชื่อม คำลงท้าย คำปฏิเสธ ฯลฯ ๑.๒ กลวิธีการใช้ถ้อยคำ จำแนกตามบริบทของการสื่อสาร : คำสแลง คำหนังสือพิมพ์ คำ ราชาศัพท์ คำทับศัพท์ คำศัพท์ บัญญัติ คำโฆษณา ฯลฯ ๑.๓ กลวิธีการใช้ถ้อยคำ สำนวนไทย	๘	๘	<u>กิจกรรมการเรียนรู้</u> ๑. ผู้สอนบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lectures) ๒. อภิปราย (Discussion) ๓. วิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษา ๔. ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและ นำเสนอเกี่ยวกับกลวิธีการใช้ ถ้อยคำจำแนกตามหน้าที่ กล วิธีการใช้ถ้อยคำจำแนกตาม บริบทของการสื่อสาร การใช้ ถ้อยคำสำนวน (ทำแบบฝึกหัด งานกลุ่ม) ๕. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น <u>สื่อและอุปกรณ์</u> ๑. power point/canva ๒. เอกสารและงานวิจัย ๔. ตัวอย่างการใช้ภาษา	ประภัสสร ภัทรนาวิก

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง บรรยาย	จำนวน ชั่วโมง ปฏิบัติ	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
				๕. กิจกรรมประกอบในชั้นเรียน	
๙-๑๑	๑. ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทย -ปัญหาการใช้ภาษาไทย -การใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน	๖	๖	<u>กิจกรรมการเรียนรู้</u> ๑. ผู้สอนบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lectures) ๒. อภิปราย (Discussion) ๓. ผู้เรียนศึกษาประเด็น/หัวข้อที่สนใจ เกี่ยวกับกลวิธีการใช้ภาษาในปัจจุบัน (งานกลุ่ม) ๔. ผู้เรียนศึกษา/วิเคราะห์บทความ งานวิจัย หรือเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ๕. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น <u>สื่อและอุปกรณ์</u> ๑. power point/canva ๒. เอกสารและงานวิจัย ๓. ตัวอย่างงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน ๔. กิจกรรมประกอบในชั้นเรียน	ประภัสสร ภัทรนาวิก
๑๒	การใช้ภาษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	๒	๒	<u>กิจกรรมการเรียนรู้</u> ๑. ผู้สอนบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lectures) ๒. อภิปราย (Discussion) ๓. วิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๔. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น <u>สื่อและอุปกรณ์</u> ๑. power point/canva ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ๓. เอกสารและงานวิจัย ๔. ตัวอย่างการใช้ภาษา ๕. กิจกรรมประกอบในชั้นเรียน	ประภัสสร ภัทรนาวิก

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง บรรยาย	จำนวน ชั่วโมง ปฏิบัติ	กิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑๓	รายงานความก้าวหน้าผล การศึกษาประเด็น/หัวข้อที่สนใจ เกี่ยวกับกลวิธีการใช้ภาษาใน ปัจจุบัน	๒	๒	<u>กิจกรรมการเรียนรู้</u> ๑. ผู้เรียนรายงานผลการศึกษา ด้วยวาจา ๒. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกัน แสดงความคิดเห็น และผู้เรียน ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ ๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น <u>สื่อและอุปกรณ์</u> ๑. บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ๒. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง	ประภัศร ภัทรนาวิก
๑๔-๑๕	รายงานผลการศึกษาประเด็น/ หัวข้อที่สนใจ เกี่ยวกับกลวิธีการใช้ ภาษาในปัจจุบัน	๔	๔	<u>กิจกรรมการเรียนรู้</u> ๑. ผู้เรียนรายงานผลการศึกษา ด้วยวาจาและส่งรูปเล่มรายงาน การศึกษา ๒. อภิปรายร่วมกันแสดงความคิดเห็น ๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น ๔. สรุปบทเรียน <u>สื่อและอุปกรณ์</u> ๑. บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ๒. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง	ประภัศร ภัทรนาวิก
๑๖-๑๗	สอบปลายภาค				
รวม		๓๐	๓๐		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน

- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☐ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับชั้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☒ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☒ 11. อื่น ๆ ระบุ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน

๒. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ประเมินเฉพาะความรับผิดชอบหลัก)

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑.	คุณธรรมจริยธรรม/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / คุณลักษณะความเป็นครู/ความเป็นพลเมือง	- สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ตลอดภาคเรียน	ร้อยละ ๑๐
๒.	๑. หลักการใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อความหมายให้สัมฤทธิ์ผล ๒. วิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษา ถ้อยคำ สำนวนไทย ๓. การใช้ภาษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	- รายงานการศึกษาวิเคราะห์และนำเสนอเกี่ยวกับกลวิธีการใช้ถ้อยคำ จำแนกตามหน้าที่ กลวิธีการใช้ถ้อยคำจำแนกตามบริบทของการสื่อสาร และการใช้ถ้อยคำสำนวน	๔-๘	ร้อยละ ๓๐
๓.	๑. วิเคราะห์ ปัญหา การใช้ภาษาไทย กลวิธีการใช้ภาษาไทย ในปัจจุบัน	- รายงานการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทย/ศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในปัจจุบัน อาทิ การใช้ภาษาในงานเขียนประเภทต่าง ๆ การใช้ภาษาในสื่อต่าง ๆ	๙-๑๕	ร้อยละ ๓๐
๔.	๑. หลักการใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อความหมายให้สัมฤทธิ์ผล ๒. วิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษา ถ้อยคำ สำนวนไทย ๓. การใช้ภาษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	สอบปลายภาคเรียน	๑๖-๑๗	ร้อยละ ๓๐

	๔. วิเคราะห์ปัญหาและการ แก้ปัญหการใช้ภาษาไทย			
รวม				๑๐๐

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ ๕ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

-

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ. (๒๕๓๙). **สื่อสองวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: มุลนิธิภูมิปัญญา.

ประชุมโคลงโลกนิติ. (๒๕๖๐). กรุงเทพฯ: ศรีปัญญา.

กำชัย ทองหล่อ. (2556). **หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 54. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น (1977) จำกัด.

นworรณ พันธุมธา. (2558). **ไวยากรณ์ไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตยา กาญจนวรรณ เสาวลักษณ์ อนันตศาสนต์ และทิพย์สุนทร อนัมบุตร. (2560). **ลักษณะและการใช้ภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บรรจบ พันธุมธา. (2555). **ลักษณะภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปราณี กุลละวณิช และคนอื่น ๆ. (2537). **ภาษาทัศน์า**. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2541). **ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น (1977) จำกัด.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2525). **เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3**.

(หน่วยที่1 –6). กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2525). **เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3**.

(หน่วยที่ 7 – 15). กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิเชียร เกษประทุม. (๒๕๕๕). **สำนวนไทย ฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ: พ.ศ. พัฒนา.

วิเชียร เกษประทุม. (๒๕๖๒). **หลักภาษาไทย ฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ: พ.ศ. พัฒนา.

สนั่น ปัทนะทิน. (๒๕๓๕). **ภาษาไทยที่สื่อมวลชนอาจใช้พลาด**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สมทรง บุรุษพัฒน์. (2536). **วากยสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยทางภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุระ ดามาพงษ์ ทศนีย์ ล้วนสละ และทิพย์โชค ไชยวิศิษฐ์กุล. (๒๕๕๑). **หลักการใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 2 : คำ การสร้างคำ และการยืมคำ**. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3**. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย.

ฯลฯ

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทย